

CONCEPT-VERSLAG

Vergadering: Bestuurlijk Overleg Bereikbaarheid

Datum: 16 april 2026

Aanwezig: Burgemeester Geurts (Bunschoten, voorzitter), wethouder Bijlholt (Amersfoort), wethouder Eijbaard (Baarn), wethouder van der Es (Bunschoten), wethouder Eek (Eemnes), wethouder Vos (Leusden), wethouder Suna (Soest), wethouder Boeve-de Kruif (Woudenberg), mevrouw Beckman, de heer Landman (Regio Amersfoort)

Gasten: de heer Visser (UNed projectleider), de heer Puylaert (Studio Bereikbaar), Mevrouw Hanneman (Rijkswaterstaat)

Afwezig: gedeputeerde Van Schie (Provincie Utrecht), wethouder Windhouwer (Nijkerk)

1. Opening en mededelingen

Ter kennisname

- Reactie Noordvleugel op adviesaanvraag NS dienstregeling 2027

De definitieve reactie wordt kort toegelicht door mevrouw Beckman. In de reactie aan NS zijn de door de regio Amersfoort ingebrachte punten door de provincies Utrecht, Flevoland en Noord-Holland allemaal verwerkt. Het betreft de oproep tot een 5^e/6^e IC tussen Amersfoort CS en Utrecht CS, extra treinen voor de spitsrein Harderwijk, aandacht voor de Soesterlijn en de mogelijkheid om in de toekomst vier keer per uur te halteren op station Maarn.

- Vervolg update start nieuwe OV-concessies - update maart

2. Verslag BO Bereikbaarheid 5 maart 2026

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Begroting Regio Amersfoort 2027

De heer Landman geeft een korte toelichting. De voorzitter gaat daarna de tafel rond voor reacties.

Wethouder Eijbaard vraagt in zijn algemeenheid aandacht voor de focus naar de oostkant van de regio, vooral als het gaat om regionale bereikbaarheid. Daarnaast vraagt hij zich af of er inzet op defensie nodig is vanuit de regio als A tot Z buiten regio wordt gehouden. En als derde punt stelt hij dat er rondom de stikstof situatie A1/A30 en Knooppunt Hoevelaken meer lokale inzet en minder regionale inzet nodig is.

Wethouder Pluimers reageert dat de fundamentele vraag is of je een regio wil zijn voor grote vraagstukken die alle gemeenten raken. De regio kan daar juist een gezamenlijke vuist maken. Er is een groot afbreukrisico voor het niet gezamenlijk blijven attenderen van grote vraagstukken. Neem als voorbeeld de A1/A30 met regionale maar ook zelfs landelijke component. Dezelfde fundamentele vraag geldt voor Foodvalley.

Wethouder Eek is het eens dat er ook goed moet worden gekeken naar west zijde van de regio. Ook benadrukt hij dat voor de oostzijde er ook nadrukkelijk naar de defensieontwikkeling Zeewolde moet worden gekeken, dat kan een vliegwieltje zijn voor knooppunt Hoevelaken.

Wethouder van der Es benadrukt dat indien er sprake is van een disbalans, daar aandacht voor moet zijn. Wel vindt hij dat knooppunt Hoevelaken midden in de regio ligt en daarmee de hoogste prioriteit moet blijven. Dat betekent ook dat er meer middelen of capaciteit voor moet worden vrijgemaakt, dat wat nodig is, gezien de impact op de hele regio.

Wethouder Boeve-de Kruif heeft de afgelopen periode verbetering gezien in de inzet van de regio voor Woudenberg. Zij geeft aan altijd steun van de regio te hebben gevoeld, ook richting de provincie.

Wethouder Suna sluit zich aan bij Woudenberg, en belangrijk dat defensie en A tot Z bij regio wordt opgepakt. Strategisch ook kijken wat belangrijkste knelpunten zijn in de regio.

Wethouder Bijlholt vraagt aandacht voor alle ambities die er is. De afgelopen vier jaar wilden we veel met de regio oppakken, maar tegelijkertijd was het lastig om daar geld voor vrij te maken. Hij doet de oproep om de portemonnee te trekken en geld vrij te maken voor het regiobureau.

De voorzitter onderstreept het belang om als totale regio te blijven optreden omdat we daarmee indruk maken, samen met de andere delen uit de provincie Utrecht. Hij vraagt ook aandacht voor het niet tegen elkaar laten uitspelen, want als je in Den Haag als individuele gemeentes gaat optreden red je het niet. Hij doet de toezegging om oog te houden voor een disbalans tussen de oost- en westzijde van de regio. Ook maakt de voorzitter een punt over het betrekken van de defensie opgave bij bereikbaarheid, met oog op de landelijke herprioriteringsopgave, de twee corridors (A12 en A1) die door de regio lopen in combinatie met de grote ruimtelijke defensie opgave. Hij geeft aan dat de regio daarmee in de herprioritering vanzelf naar boven komt drijven. Ten slotte benoemt hij dat het belangrijk is om kritisch naar de middelen te blijven kijken en indien nodig boter bij de vis te doen.

Wethouder Eijbaard geeft aan dat raadsleden totaal niet weten waar de regio mee bezig is. Daarnaast vraagt hij zich af of bijvoorbeeld stikstofberekeningen voor knooppunt Hoevelaken nou echt iets voor de regio is om mee bezig te zijn. Wat is gemeentespecifiek werk en wat is gemeentee overstijgend werk voor de regio. Hij benadrukt dat het lobbywerk rondom Hoevelaken zeker voor de regio is, maar stikstof is heel projectspecifiek en het is de vraag of dat iets breed inzetbaars is.

De voorzitter stelt voor om de uitkomsten van alle coalitie akkoorden hier te agenderen om gezamenlijk prioriteit te bepalen en te bespreken waar door de regio op ingezet moet worden. Aanvullend zullen daar ook de raden bij worden betrokken.

Ten slotte vraagt de voorzitter aandacht voor het geval dat de aanpak van Knooppunt Hoevelaken niet van de grond komt, of het nog heel lang duurt totdat er iets van de grond komt. Wat zijn dan no regret maatregelen voor deze regio? Ook daarover wil hij t.z.t. met elkaar over van gedachten wisselen, na de sessie over prioriteiten uit coalitieakkoorden.

De heer Landman vult nog aan n.a.v. de opmerkingen over inzet rondom knooppunt Hoevelaken dat we vanuit de regio de lobby alleen kunnen voeren als we met elkaar goed positie bepalen. In dat kader wordt naar stikstof verwezen. De primaire lijn rondom stikstof ligt bij het Ministerie van lenW, tegelijkertijd zien we ook dat we zelf positie moeten bepalen in zo'n project.

4. Presentatie BRT tussenrapportage fase 1

De heer Visser (UNed projectleider) en de heer Puylaert (Studio Bereikbaar) geven een presentatie met een update over de mobiliteitsanalyse, het opstellen van onderscheidende perspectieven voor de BRT en de beoordelingswijze met beoordelingskader. Het streven is om de preverkenning begin herfst af te ronden, zodat er een advies klaarligt voor het MIRT.

Wethouder Suna vraagt aandacht voor de bediening van het tussengebied en de bediening van een eventuele hub bij Soest en Zeist. De N237 is een goed alternatief voor de dichtslibbende A28, en hoewel de P+R nu slecht wordt gebruikt gaat het dorp groeien en is er ook een vervoersvraag vanuit defensie.

De heer Visser reageert dat de conceptuele gedachte van het tussengebied en de N237 als basislijn in de varianten wordt onderzocht. Hij geeft een winstwaarschuwing dat er in de beoordeling vanuit Utrecht, Zeist, Soest, Defensie voorkeuren gaan ontstaan. Er komen in de volgende fase daarom interviews om te toetsen hoe de varianten bij individueel beleid past, maar de uiteindelijke doorrekening van varianten is in principe belangenvrij en feitelijk.

De heer Puylaert vult aan dat in elk perspectief een andere manier zit om het tussengebied te bedienen. Zonder dat doorgaande reiziger er last van heeft.

Wethouder van der Es geeft complimenten over de verhelderende analyse. Hij is wel op zoek naar de samenhang tussen congestie, snelweg en brede bereikbaarheidsvraag van verschillende doelgroepen. Deze analyse gaat vooral over Amersfoort-USP, met een deel van de reizigers uit de regio. Dat geeft de vraag hoe kiezen we de beste methoden om ook de niet regionale reiziger als doelgroep te bedienen. Want als bovenregionale doelgroep niet bediend wordt, zal dat ook tot problemen in lokale bereikbaarheid leiden. We moeten daarin tot een optimum komen, zodat beide doelgroepen worden geholpen.

Wethouder Plumers vraagt aandacht voor de overstapkwaliteit van de Valleilijn op de BRT, zodat de verbinding regio Barneveld naar USP verbetert.

Wethouder Vos geeft aan dat de reiziger vanuit Leusden het meest is gebaat bij variant 3, maar dat er begrip kan zijn voor een andere variant in de regio als er veel tijdswinst te behalen is. Dat vraagt dus om een goed verhaal voor de regio. Hij verwacht daarnaast dat bij de drie varianten hoge investeringen komen kijken.

De heer Puylaert geeft aan dat in de volgende stap de kosten ook in beeld worden gebracht, zowel eventuele investeringen als ook de exploitatie.

Schriftelijke inbreng wethouder Windhouwer: De préverkenning geeft goed de verschillende perspectieven en bouwstenen weer. Een keuze maken is in deze fase nog niet nodig en verstandig. Het is goed dat verschillende opties nog worden onderzocht. Het is positief dat er ook opties zijn die de regio goed aansluiten op een centrale snelle buslijn over de A28 of N237. Dit biedt kansen voor Hoevelaken en Nijkerk. Aandachtspunt is wel dat de concessiegrenzen geen harde grenzen worden.

We vragen wel aandacht voor de concurrentie tussen trein en bus. Een 5e en 6e Intercity van Amersfoort naar Utrecht is sinds corona nog niet terug. Deze IC biedt ook voor de Veluwelijn Amersfoort - Nijkerk - Harderwijk kansen. Een BRT heeft veel potentie zeker ter ontlasting van A28 en knooppunt Hoevelaken. Het is wel verstandig om het gehele OV, trein en bus, te blijven beschouwen. Het moet elkaar versterken en niet beconcurreren.

5. Afwegingskader Mobiliteitsfonds i.r.t. Knooppunt Hoevelaken

De heer Landman geeft een mondelinge toelichting met update actuele stand van zaken. De voorzitter vult hierop aan dat hij de gedeputeerde heeft gesproken over het landelijke afstemmingsoverleg met de minister. De afdrank is dat het in het afstemmingsoverleg weinig over inhoud gang, er is vooral veel gezonden vanuit het kabinet en terug vanuit een aantal regio's. De herprioritering van het mobiliteitsfonds lijkt zich te gaan richten op onderhoud.

Wethouder Plumers houdt een warm pleidooi om gezamenlijk te blijven acteren. Zij vindt het heel zorgelijk zoals het nu gaat.

Wethouder Vos is het daarmee eens. Hij vraagt zich af wanneer de koek op is: hoe lang kunnen we nog repareren? En als we repareren, kan dat dan gelijk in lijn met het tracé besluit. Ten slotte vraagt hij of reparaties geen stikstof consequenties hebben?

Wethouder Bijlholt benadrukt dat dit gesprek al jaren wordt gevoerd. Iedereen is overtuigd dat er iets moet gebeuren, alleen de kans op realisatie wordt met de dag kleiner. Wat gaan we doen op het gebied van mobiliteit want ook voor onderhoud is nu niet eens geld. Hij vraagt ook bewustwording dat het blijven roepen "we willen knooppunt Hoevelaken" ook irritaties kan gaan oproepen. Daarom moeten we met elkaar bepalen wat dan de strategie wordt. De hoeveelheid stikstof die nodig is voor Hoevelaken gaat er op korte termijn niet komen.

Wethouder Plumers reageert dat er een gesprek nodig is met het Rijk, want die vraagt ook vanalles van de regio (woningen, verkeersveiligheid, defensie). Er is een fundamenteel gesprek voor nodig, koppeling van opgaven is daarin cruciaal.

Wethouder Bijlholt is het eens en schetst het krachtenveld. Hij noemt het vernietigde tracébesluit van Ring Utrecht dat een streep door nog meer woningen zet, en benadrukt dat het dossier Ring Utrecht voor de stad en provincie Utrecht nog belangrijker dan knooppunt Hoevelaken. Hij verwacht bovendien dat er op Prinsjesdag geen geld bijkomt voor mobiliteit. Dat RWS en IenW twee partijen zijn met eigen belangen, maakt het complexer. Iedereen wil wel maar niemand is op staat om iets te doen.

Schriftelijke inbreng wethouder Windhouwer: Nijkerk is als lid van het kernteam nauw betrokken hierbij. Er is afgestemd met alle partijen. Aan beide provincies zijn punten meegegeven voor het gesprek dat alle provincies met minister Karremans hebben gehad op 7 april. De kern van de inzet is:

- Knooppunt Hoevelaken en A1/A30 blijft in het projectenboek.
- De BO MIRT afspraken blijven staan. Specifieke de afspraken die BO MIRT afspraken voor bereikbaarheid en woningbouw vanuit de Mobiliteitsagenda Regio Amersfoort. Dit is essentieel voor ondermeer de woningbouw Klaarwater.
- Bij het afweegkader pleiten voor afwegingen op basis van de brede opgaven van bereikbaarheid, woningbouw en defensie en niet nauw alleen naar instandhouding kijken.
- Duidelijkheid over vervanging A28 brug over de Arkervaart en renovatie Nijkerksluis en -brug is nodig.

De voorzitter roept de bestuurders op om een ieders landelijke vertegenwoordigers ook nog eens wat in te fluisteren hierover.

De heer Landman geeft nog een korte toelichting op een alternatieve inzet dat bestaat uit vier sporen; aanpakken van de flessenhals IKEA, maatregelen op het gebied van leefbaarheid (geluidsschermen, nog een aanvullend pakket sluipverkeer), het uitvoeren van de onderhoudsopgave in lijn met het OTB, en een spoor dat inzet op een transitie naar fiets en OV als alternatief. In die denklijn willen we ambtelijk gaan zoeken naar een alternatieve inzet, niet wetende of daar kansen voor zijn, maar met als doel om klaar te staan als de mogelijkheden zich aandienen.

6. Budgetstop Rijkswaterstaat en spoedreparaties hoofdwegennet

De voorzitter bedankt de Hoofdingenieur Directeur van Rijkswaterstaat Midden Nederland mevrouw Hanneman dat zij bereid is om aan te sluiten in dit overleg. HiD Hanneman krijgt de ruimte om eerst een toelichting te geven op de afgelopen periode. Bij RWS is de laatste jaren veel geïnvesteerd in het verhogen van de productie van zowel vervanging als vernieuwing. Daarmee is de productie enorm gestegen. In het huidige coalitieakkoord zijn door de regering middelen toegekend, maar pas in de latere jaren en minder dan nodig is om deze productie vol te houden. Dat betekent remmen op de productie, want RWS kan dit tempo niet bekostigen en heeft nu vooral financiële problemen. RWS is zelf bezig met een herprioritering, wat onder meer bezuinigen op calamiteiten inhoudt. Dat is dan ook wat onze regio heeft gemerkt met het niet of laat herstellen van asfaltschades. Die impact bleek op een aantal plekken zodanig groot dat er toch middelen beschikbaar zijn gesteld. Dit heeft als gevolg dat andere projecten niet kunnen doorgaan. De meeste schade is nu opgelost, maar de volgende calamiteit is aanstaande want in het knooppunt Hoevelaken gaat waarschijnlijk vanaf volgende week het dynamisch verkeerssysteem uit vanwege veiligheidsissues aan de elektriciteitskasten veroorzaakt door daklozen.

Wethouder Plumers vraagt geschrokken af hoe dit mogelijk is.

HiD Hanneman reageert dat dit slechts een voorbeeld is. Op veel bruggen ziet RWS gewichtsbepkeringen. We hebben het nu vooral over de droge infra, maar ook op hoofd water netwerk spelen gelijke problemen. De minister heeft een afweegkader toegezegd, samen met de regio's¹. Naar verwachting leidt dat voor de zomer tot duidelijkheid.

Wethouder Plumers vraagt of het zo is dat spoedreparaties te alle tijden worden uitgevoerd? HiD Hanneman reageert dat dit alleen tot op zekere hoogte is. Spoedreparaties worden niet per definitie uitgevoerd. De zorgen die dit meebrengt zijn bij de minister ook bekend en worden in de Eerste en Tweede Kamer ook besproken.

Wethouder Vos hoopt dat de urgentie doorklinkt in de Den Haag. Vervolgens vraagt hij aandacht voor de communicatie rondom spoedreparaties. Niet alleen ging dat onlangs heel beroerd, de communicatie was bovendien ook niet compleet doordat alleen de afsluitingen in het knooppunt werden genoemd maar de oprit Leusden-Zuid niet terwijl die ook dicht was. Dat is later gelukkig wel hersteld.

HiD Hanneman benadrukt dat RWS graag groot onderhoud wil doen, niet alleen maar pleisters plakken. De afsluiting van op- en afritten kwam door asfaltschade waar geen middelen voor waren. Uiteindelijk bleek dat met relatief lage kosten een grote impact werd behaald, dus daardoor konden deze werkzaamheden alsnog wel worden uitgevoerd.

¹ Zie agendapunt 5 over de herprioritering en het daarvoor benodigde afwegingskader.

Wethouder Bijlholt dankt HiD Hanneman voor de toelichting en is benieuwd of de mate van onderhoud ook wordt besproken.

HiD Hanneman geeft aan dat de mate van onderhoud onderdeel is van het afweegkader, het zgn basiskwaliteitsniveau. Maar zelfs dat wordt nu ook niet overal gehaald en een versoering daarvan wordt besproken.

Wethouder van der Es komt terug op de noodreparaties en stelt dat veiligheid op 1 staat bij RWS. Hij vraagt zich af hoe de afweging vervolgens wordt gemaakt.

HiD Hanneman legt uit dat bij de toerit Leusden-Zuid meerdere potholes waren ontstaan en dat als gevolg van geen middelen de enige oplossing het afzetten van de rijbaan was.

Wethouder Suna benoemt het belang van goede communicatie. Hij neemt als goede voorbeelden de communicatie en afstemming met de regio rondom de werkzaamheden A12 en A2, dat is uitstekend gedaan. Je hebt het nu over dezelfde mensen, waarom gaat het nu dan niet goed.

HiD Hanneman vindt het fijn om te horen dat communicatie over het geplande onderhoud goed gaat. In het geval van rijbaanafsluitingen gaat het over calamiteiten. Op het moment dat er iets wordt waargenomen door RWS volgt er een inschatting van de omvang en de impact. Tegelijkertijd gebeurt het veiligstellen van de weg. Je bent in deze situaties altijd te laat.

Wethouder Suna stelt dat RWS ook een calamiteiten communicatie kan inregelen.

Wethouder Boeve-de Kruif vult aan dat wat de uitdaging is, is dat inwoners bij de gemeenten komen met vragen. En als de gemeenten dan totaal geen informatie hebben over wat er speelt, wordt het ingewikkeld. Dat onderstreept het belang van een afgesproken communicatielijns bij calamiteiten, want gemeenten hebben ook wat nodig om te informeren.

HiD Hanneman zegt toe daar naar te kijken. Tevens benadrukt zij dat ook zij als RWS moeten wennen aan deze nieuwe werkelijkheid.

Wethouder Bijlholt vraagt of het niet een idee is om samen op te trekken in de communicatie, ook in de media. Want het helpt ook niet in de beeldvorming als er een boze burgemeester op tv komt over RWS.

Wethouder van der Es vraagt hoe de gemeenten RWS als regio kunnen helpen in het vrij krijgen van middelen.

HiD Hanneman geeft aan dat het RWS helpt als de regio het verhaal helpt uitdragen, ook al is het geen leuk verhaal maar wel de realiteit waar wij inzitten. Dat helpt het meest. Binnen RWS is er ook onrust, want de mensen willen het liefst dat de wegen en vaarwegen goed te gebruiken zijn. Ten aanzien van het gezamenlijk optrekken noemt HiD Hanneman dat onder andere de regio en RWS zijn verenigd in het UVVB. Er komt 1 juni een special over werkzaamheden op het hoofdwegennet. En ten slotte heeft ook RWS afgelopen week voor Goedopweg bijgetekend, omdat linksom of rechtsom de weg minder beschikbaar zal zijn de komende jaren en inwoners anders moeten gaan reizen.

Wethouder Bijlholt vraagt hoe we zorgen dat de inwoners de urgentie over het niet of anders reizen gaan voelen.

De voorzitter sluit af met de oproep om allemaal aan te sluiten bij de UVVB special op 1 juni, vanaf 14.00 uur op het provinciehuis.

HiD Hanneman bedankt voor de uitnodiging en laat informatieboekjes achter over gepland groot onderhoud in 2026.

7. Rondvraag en sluiting

Het volgende BO Bereikbaarheid is op 28 mei in Leusden.

Wethouder Bijlholt meldt dat er een onderzoeksrapport aankomt voor de keuze van een andere variant op de Westelijke Ontsluiting. Dit rapport laat zien dat de voorgestelde maatregelen voor fiets en voetganger voldoende zouden moeten zijn voor doorstroming op de Barchman Wuytierslaan. Ook voor de 5e/6e IC Amersfoort CS-Utrecht CS zou dit voldoende moeten zijn, de checkvraag staat uit bij ProRail. Volgende week wordt de raad geïnformeerd en is het rapport openbaar.

Wethouder Vos vraagt wat Soest hierover denkt?

Wethouder Suna reageert dat er veel gesprekken zijn gevoerd en dat Soest het moet doen met de situatie zoals hij is.

Wethouder Eijbaard meldt dat blij is met de Voi fietsen.

Wethouder Suna reageert dat hij de eerste schriftelijke vragen al binnen heeft.